

Lubelskie przedmieścia [Rury Wizytkowskie] [Rury Jezuickie]

NA PÓLNOC od Rur Bonifraterskich, od Bystrzycy do Węglina, ciągną się tereny dawnych Rur Wizytkowskich. Znaczną ich część zajmują nadal ziemie orne. Zabudowa, wśród której napotkać można jeszcze wiejskie chaty kryte słomą, zachowała urok folkloru podmiejskiego, pozostając poza wpływem współczesnego miasta.

JAK niegdyś, największe skupienie tej zabudowy występuje w pobliżu Bystrzycy, po obu stronach dawnego gościńca, dzisiaj ulicy Nadbystrzyckiej. Tu występowała najstarsza zabudowa tych terenów, odnotowana na mapie Lublina z 1783 r. jako folwark wizytkowski.

Folwark ten wzmiankowany w 1623 r. jako własność Baltazara Konopnicy, przypuszczalnie pozostawał w dziedzicznym posiadaniu tej rodziny do 1730 r. tzn. do roku, w którym został darowany przez Justynę z Konopniców Wolsonową wizytkom lubelskim. W posiadaniu wizytek przetrwał do 1864 r. Z chwilą rozwiązania lubelskiego zakonu przeszedł na własność Skarbu Państwa. Parcelacja ziem, przynosząc zagęszczenie zabudowy wiązała się również z powstaniem szeregu indywidualnych gospodarstw wiejskich, usytuowanych wzdłuż ul. Wł. Orkana, która do dzisiaj zachowała charakter drogi gruntowej, łączącej tereny nadbystrzyckie z zachodnią częścią Lublina — Węglinem.

Zasięg Rur Wizytkowskich od północy ogranicza obecnie ul. Ruchu Oporu. Jej bieg pokrywa się z dawną miedzą, oddzielającą omawiany teren od sąsiednich Rur Jezuickich i wydzielonego z nich następnie folwarku Konstantynów, zwanego dzisiaj popularnie Poczekajką.

RURY Jezuickie położone między Wizytkowskimi i Świętoduskimi zajmują największą powierzchnię obecnej dzielnicy Rury. Pierwotnie wybiegały poza szosę kraśnicką i sięgały wsi Sławinek i Konopnica. Historia Rur Jezuickich wiąże się z działalnością lubelskiego zakonu jezuitów, którzy w wieku XVII w wyniku scalenia kilku folwarków oraz pól uprawnych, nabytych lub otrzymanych od mieszczan lubelskich utworzyli tu swą posiadłość. Już w połowie wieku XVII podmiejski folwark jezuitów osiągnął powierzchnię sześć i pół łana.

Zespół folwarczny przy ul. Nadbystrzyckiej 38. Rys. Tadeusz Michałak

INWENTARZ z 1774 r. spisany rok po kasacie zakonu daje pewne wyobrażenie o pierwotnej zabudowie tych terenów. Zabudowie, która, jak wskazuje mapa Lublina z 1783 roku była niemal jedyną jaka występowała na dawnych ziemiach jezuickich. Znajdowała się ona w pobliżu traktu do Zemborzyc, w miejscu, które należałoby obecnie identyfikować z istniejącą tu w dalszym ciągu zabudową podworską zachowaną przy ul. Nadbystrzyckiej 38a, pochodzącą jednak z okresu późniejszego.